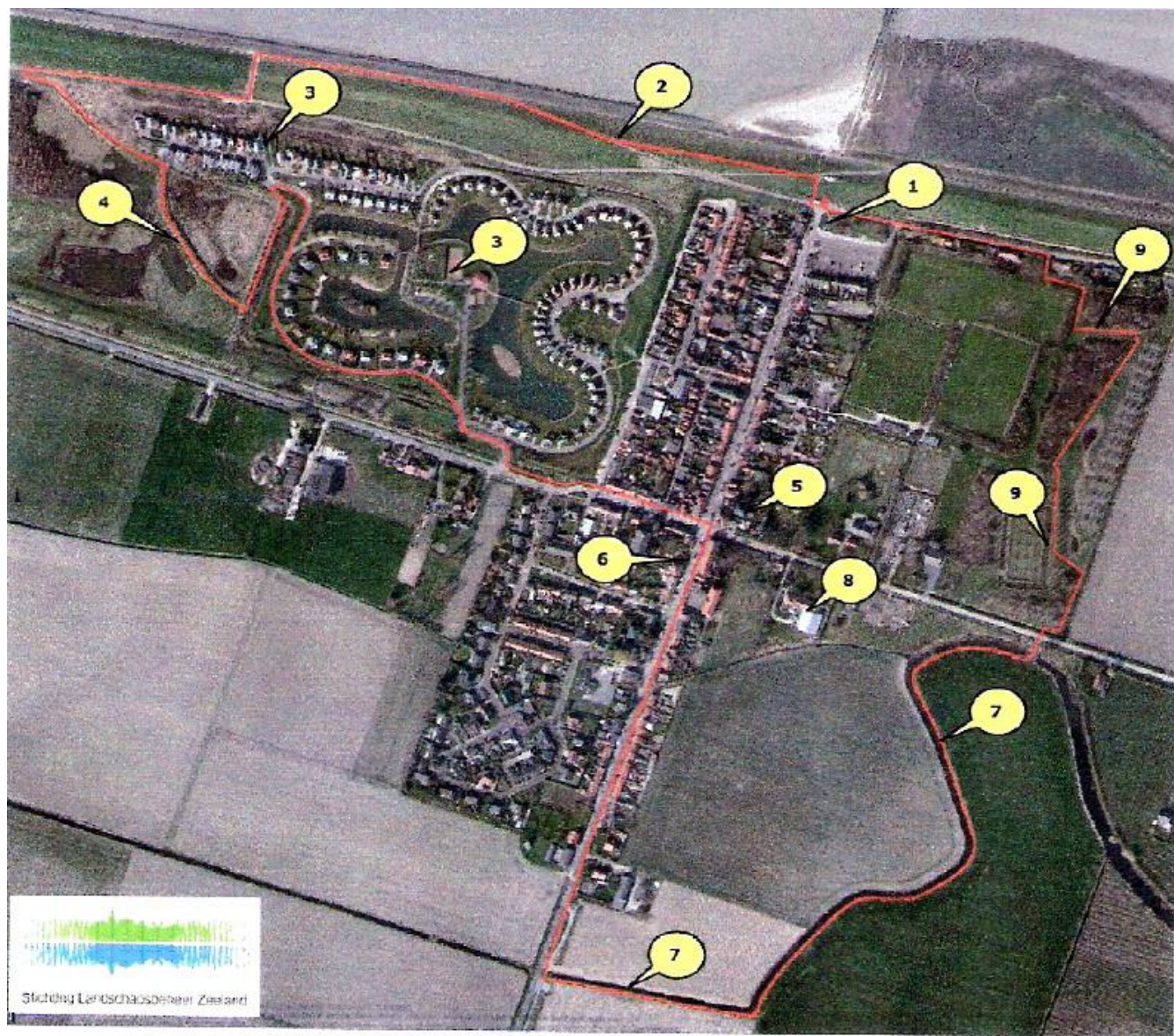

't Ommetje

't Ommetje is een wandeling rond Hoofdplaat. Zomaar een 'Ommetje', maar toch ook weer niet. Want dit Ommetje won in 2007 de wedstrijd "'t Mooiste Ommetje van Zeeland", uitgeschreven door Stichting Landschapsbeheer Zeeland en de Provincie Zeeland.

De lengte (5-6 km.: circa 1 uur), toegankelijkheid, afwisseling en de betrokkenheid van de dorpsbewoners zelf waren de belangrijkste elementen waarom het Ommetje er volgens de jury met kop en schouders bovenuit stak. Hoofdplaat is er trots op en er valt veel over te vertellen, maar kom, laten we op pad gaan...

1. 't Oorlogsmonument Spuikom

In 2009 heeft de Dorpsraad (met steun van 'Kern met Pit') een gedenkmuur met drie tegels geplaatst. Op de tegels staan de namen van de slachtoffers, die tijdens de 2de Wereldoorlog in Hoofdplaat gevallen zijn. De linkse tegel stamt uit de N.H.-kerk en vermeldt de protestantse slachtoffers, de middelste tegel hing aan de muur van het voormalig gemeentehuis en vermeldt alle slachtoffers. De rechtse tegel is de herdenkingstegel voor de Canadezen. Het monument is daarom ook het startpunt van de Bevrijdingsmars Hoofdplaat – Knokke, die ieder jaar begin november gehouden wordt. Die mars is ca. 33 km. lang – meer dan een flink 'ommetje' dus!

Hier op de Spuikom voor het monument staat ook het kunstwerk "Vreemde vogel", dat ontworpen is door dhr. J. Boekhout.

Voor ons Ommetje gaan we de trap op de dijk op.

2. De Westerscheldedijk

In 1778 – het jaar van de inpoldering van de Hoofdplaatpolder – lag de dijk en het toenmalige haventje een stuk noordelijker, dus ‘in’ de Westerschelde. Diverse dijkdoorbraken zorgden ervoor dat de polder binnen zo’n 25-30 jaar een flink stuk van haar oppervlakte verloor. Hoofdplaat werd een dorp achter de dijk, dat nauw verbonden was met het haventje. Het haventje zelf ging verloren bij de aanleg van de Westerscheldedijk in de jaren ’70 van de vorige eeuw. De strekdam en steiger ‘Tètenolle’ (het eind van de nol(le)), in ere hersteld in 2005, herinneren er aan.

De informatieborden vertellen over de Hoofdplaatpolder en de Westerschelde. Door de verrekijker kun je misschien de zeehondjes op de ‘Plate’ (de grote zandbank richting Breskens) zien. We lopen naar het westen, richting Breskens tot we bij de trap komen, die we opgaan.

3. Village Scaldia

Voor wie een kortere route wil lopen, loopt het pad direct door het vakantiepark Village Scaldia. Onderweg kunt u genieten van de bijzondere ontwerpen en kleuren van de huizen. "Net de Antillen!" – hebben we mensen wel eens horen zeggen. "Over smaak valt niet te twisten," luidde het antwoord.

De geasfalteerde weg leidt naar het dorp (Westlangeweg, Kersenlaan).

4. 't Poldertje

Als u een iets langere route wilt lopen, slaat u rechtsaf en volgt de weg zo'n 100-150 meter naar beneden. Aan de linkerkzijde begint een met paaltjes gemarkeerd pad, dat door het Poldertje loopt. Dit gebied (en Village Scaldia) stond in 1953 onder water. Nu is het een natuurgebied, waar bijzondere planten zijn waargenomen. Misschien ziet u ze onderweg wel staan!

Het pad loopt over het dijkje naar Village Scaldia. De geasfalteerde weg brengt u naar het dorp (Westlangeweg, Kersenlaan).

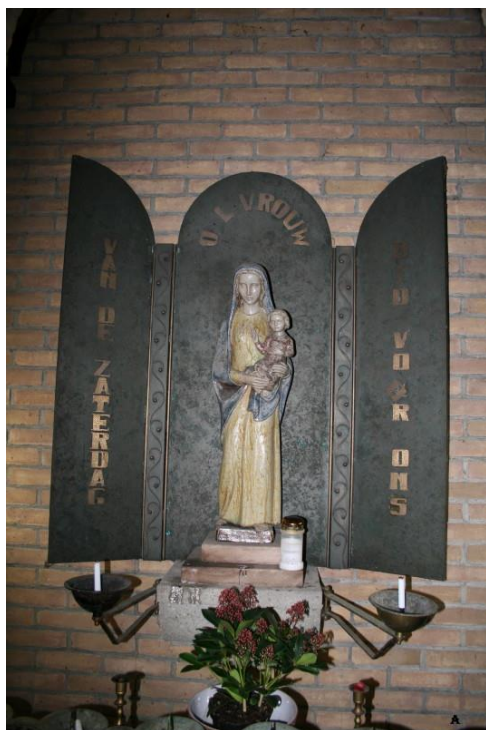

5. NH-kerk

Hoofdplaat ontstond in 1778 en is daarmee het jongste dorp in West Zeeuws-Vlaanderen. Dit type dorp noemt men dan ook een kruisdorp, het dorp lag – oorspronkelijk – midden in de polder, op een kruispunt van wegen, alsof het op de tekentafel ontworpen was. En in feite was dat ook zo. Immers, polders uit de 17de en 18e eeuw kenmerken zich door een zo rationeel mogelijk ontwerp: vierkante landbouwpercelen, verspreid liggende boerderijen, rechte verbindingswegen en op het kruispunt een dorp.

Als u op het kruispunt ('de n'oek') zo'n 25 meter naar het Noorden de Dorpsstraat in loopt, kunt u de voormalige Nederlands Hervormde zaalkerk bewonderen. De aan de buitenzijde volledig gerestaureerde kerk herbergt nu drie woningen en valt als enig gebouw in Hoofdplaat onder Monumentenzorg.

Voor het vervolg van 't Ommetje loopt u naar het zuiden, richting Biervliet, de Schoolstraat in.

6. 't Kapelletje

Na zo'n 50 m. vindt u aan uw rechterhand 't Kapelletje. Een mooi moment om even stil te staan.

Zaterdag 2 Februari 1953. Zeeland wordt geteisterd door een zware storm. Overal breken dijken door, ook ten westen en oosten van Hoofdplaat. Mensen moeten vluchten. 't Poldertje (nu: Village Scaldia – zie 3) loopt onder en de bewoners van Hoofdplaat beleven een bange nacht. Maar het dorp blijft gespaard. Uit dankbaarheid werd door de (katholieke) bewoners een kapelletje gebouwd: "Onze Lieve Vrouw van de Zaterdag".

We lopen verder in zuidelijke richting door de Schoolstraat, de Koningin Julianastraat (vroeger: de 'Mariastraat', omdat veel vrouwen Maria heetten) en zo het dorp uit. We gaan links het fietspad op. Na zo'n 50 meter bereiken we het Lèèz'npad.

7. 't Lèèz'npad

Vanaf nu volgen we een kreek. Het wandelpad ligt hier op een natuurvriendelijke oever. Dat is eigenlijk ongebruikelijk, maar voor 't Ommetje heeft het Waterschap een uitzondering gemaakt, mits wandelaars zich aan bepaalde regels houden (zie bordje bij entree).

Natuurvriendelijke oevers kenmerken zich door een bijzonder profiel: een stuk steil, dan een stuk vlak en weer een stuk steil. Daarmee ontstaat ruimte voor oeverplanten en rietkragen, die als schuilplaatsen voor vogels dienst doen. Respecteer die natuur, laat geen afval achter en blijf op het pad. Door natuurvriendelijke oevers krijgt het (overtollige) water ook meer ruimte. Het betekent wel dat in natte perioden het wandelpad drassig kan zijn. Laarzen (lèèz'n) zijn dan handig! [Bij zeer hoge waterstand is het wandelpad niet toegankelijk].

Aan het eind van het pad steken we de weg over en lopen we via het bruggetje naar 't Turpbos (9).

Op de weg (de Oostlangeweg), die we oversteken en naar het dorp leidt, bevindt zich een bijzonder gebouw.

8. 't Klooster

Hoofdplaat is niet rijk aan bijzondere gebouwen. In het oog springen de twee kerken (RK, NH), een aantal grote 'herenhuizen' (Schoolstraat, Havenstraat) en een (voormalig) klooster, dat een rijke geschiedenis kent. Een geschiedenis die zich kenmerkt door gedaantewisselingen.

Het begon als een nonnenklooster, een plek van afzondering, van contemplatie en inspiratie, van dienstbaarheid, hard werken en veelvuldig kerken. Er werden naailessen gegeven, 't was de basis van de wijkverpleging en er was een boomgaard, bloemen- en een moestuin, waar je zusters zag met een kap op de kruin.

Later werd het klooster consultatiebureau en kleuterschool met baby's, peuters en kleuters, die groeiden als kool. Hier huisde ook 't groen-gele kruis en de schooltandarts hield er bezoeken. Daarna was er een vetmelterij. Nu is er een kunstgalerie in ondergebracht.

9. 't Turpbos

Dit bos werd in 1995 aangelegd in het kader van de valorisatie van de dorpskernen. Het idee: het dorp voorzien van een gebied, waarin gewandeld kan worden en een natuurlijke verbinding met het sportpark tot stand brengen. Het Turpbos is geen gesloten bos, maar kenmerkt zich door afwisseling en openheid: een schapenweitje met notenbomen, waterputten, een fraai gezicht op het polderlandschap en – voor de echte natuurliefhebber/speurder – zeldzame planten. In 2008 werd op de Bomenfeestdag door de leerlingen van de basisschool het Turpbos uitgebreid met nieuwe aanplant.

Bij het verlaten van het sportpark gaan we linksaf de verharde weg op en lopen we terug naar de Spuikom, het begin van het Ommetje.

We hopen dat u genoten heeft van:

" 't Mooiste Ommetje van Zeeland"!

Colofon: Het Ommetje is tot stand gekomen dankzij: De bewoners van Hoofdplaat; Dorpsraad Hoofdplaat; Stichting Landschapsbeheer Zeeland; Waterschap Scheldestromen; Village Scaldia

Redactie: R. Martens

Fotografie: A.A. Voogdt